

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 07-12-2016
Enhed: Afdelingen for Ældreområdet og det Nære, Sammenhængende Sundhedsvæsen
Sagsbeh.: DEPSSK/MDN
Sagsnr.: 1609459
Dok. nr.: 239209

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 3. oktober 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 1032 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL).

Spørgsmål nr. 1032:

"I Jyllands-Posten den 14. august 2016 (DF-krav: Regeringen bør kulegrave kommunale besparelser på ældreplejen) er Dansk Folkeparti ved Karin Nødgaard citeret for følgende: "Det er vigtigt, at vi får en redegørelse fra regeringen, om kommunerne har været med til at sabotere et folketingsinitiativ, altså om man har arbejdet imod hensigten bag finanslovsaftalen", hvormed Karin Nødgaard henviser til "værdighedsmilliarden" i finanslovsaftalen for 2016. Har ministeren udarbejdet en sådan redegørelse? <http://jyllands-posten.dk/politik/ECE8919006/dfkrav-regeringen-boer-kulegrave-kommunale-besparelser-paa-aeldrepleje/>"

Svar:

Værdighedsmilliarden blev aftalt i forbindelse med Finanslovsaftalen for 2016, efter kommunernes budgetter for 2016 blev vedtaget. Værdighedsmilliarden ligger således udover kommunernes budgetter.

En samlet opgørelse af kommunernes budgetter viser, at kommunernes budgetterede udgifter til ældreområdet er steget med 1,2 mia. kr. fra 2015 til 2016, når der tages højde for løft til ældreområdet, der følger af Finanslovsaftalerne for 2014, 2015 og 2016. Fra 2008 til 2016 er kommunernes budgetterede udgifter til ældreområdet samlet set steget med 5 mia. kr. Kommunerne har således under ét prioriteret stigende udgifter til ældreområdet over de senere år, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Budgetterede serviceudgifter til ældreområdet, 2008-2016, mia. kr., 2016-pl

Mia. kr.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Udvikling 2015-2016
Ældreudgifter ¹	37,1	38,0	39,5	39,1	39,5	39,6	39,8	39,9	41,1	1,2
Ældreudgifter inkl. korrektioner for løft fra FL14, FL15, og FL16 ¹	37,1	38,0	39,5	39,1	39,5	39,6	40,8	41,0	42,2	1,2

Anm.: Tallene er korrigeret for meropgaver mv. til budget 2016 niveau samt ændrede pris og lønforudsætninger.

Afviigelser i tabel 1 skyldes afrunding. 1) Udgifterne er afgrænset til nettodriftsudgifter på funktionerne 5.32.32-5.32.35 og 5.32.37. Der er foretaget en skønmæssig afgrænsning af udgifterne baseret på fordelingsnøgler i forhold til ældre- og handicapområdet, idet ældreudgifterne ikke kan aflæses direkte i de kommunale regnskaber eller budgetter, da de samme typer af ydelser gives til personer med handicap.

Kilde: Danmarks Statistik, Finansministeriets meropgaveopgørelse, Social- og Indenrigsministeriet samt egne beregninger.

. / . Sundheds- og Ældreministeriet har bedt KL om et notat vedr. Ældre Sagens analyse og konklusion i fht. besparelser i 29 kommuner. Notatet er vedlagt, jf. "Værdighedsmilliarden og udgiftsudviklingen på ældreområdet".

I notatet konkluderer KL, at Ældre Sagens opgørelse ikke er retvisende grundet en række beregningstekniske fejl. Konkret angiver KL, at der i opgørelsen:

- anvendes et for højt pris- og lønskøn
- ikke korrigeres for pris- og løn-rul og opgaveændringer mellem årene
- ikke tages højde for, at ældremilliarden fra budget 2016 udmøntes via bloktilskuddet.

Ved korrektion af de beregningstekniske fejl i Ældre Sagens undersøgelse finder KL, at 16 kommuner har et faldt i de opgjorte udgifter til pleje og omsorg.

KL finder samtidig, at 45 kommuner har budgetteret med lavere udgifter pr +80-årig i budget 2016 i forhold til budget 2015. Heraf har 29 kommuner alene et fald i enhedsudgifterne som følge af den demografiske udvikling, mens 16 kommuner både har budgetteret med faldende enhedsudgifter og et fald i de samlede udgifter til ældreområdet i budget 2016 i forhold til budget 2015. KL forklarer faldet i de 16 kommuner med henvisning til en række kommunespecifikke faktorer, jf. KL's redegørelse, der er vedlagt.

Jeg kan desuden oplyse, at Finansministeriet og Sundheds- og Ældreministeriet har efterregnet KL's opgørelse og kan genfinde tallene.

Det bemærkes dog, at Ældre Sagen (og dermed også KL, der efterregner Ældresagens tal) i deres opgørelse ikke anvender den afgrænsning af kommunernes udgifter til ældreområdet, som er aftalt mellem det daværende Socialministerium, Finansministeriet og KL i 2007. Ældre Sagen og KL opgør i stedet udgifterne til "pleje og omsorg", som både indeholder udgifter til ældre og personer med handicap mv., ligesom en række ydelser målrettet ældre borgere ikke indgår i opgørelsen.

Finansministeriet og Sundheds- og Ældreministeriet har derfor afdækket udgiftsudviklingen fra 2015 til 2016 på baggrund af den aftalte opgørelsesmetode. Afdækningen viser, at 35 kommuner har budgetteret med lavere enhedsudgifter pr. borger på 65 år eller over i budget 2016 i forhold til budget 2015. Heraf har 20 kommuner budgetteret med stigende totaludgifter til ældreområdet, hvorfor faldet i enhedsudgiften i disse kommuner alene skyldes en stigning i antallet af ældre. I de resterende 15 kommuner er der sket et fald i både de samlede udgifter og enhedsudgifter pr. ældre over 65 år i budget 2016 i forhold til budget 2015.

Det bemærkes, at et fald i ældreudgifterne ikke nødvendigvis er ensbetydende med faldende serviceniveau. Og at en stigning i antallet af ældre ikke nødvendigvis forudsætter et behov for en tilsvarende stigning i ældreudgifter, idet bl.a. forbedret sundhedstilstand, øget fokus på rehabilitering og velfærdsteknologi kan medvirke til at nedbringe udgifterne på området.

Finansministeriet og Sundheds- og Ældreministeriets opgørelse af ældreudgifterne baseres som nævnt på en fordelingsnøgle i forhold til ældre- og handicapområdet. Dette skyldes at ældreudgifterne ikke kan opgøres entydigt i de kommunale budget-

ter, da de samme typer ydelser gives til personer med handicap. Det betyder også, at opgørelse af ældreudgifter i de enkelte kommuner skal foretages med varsomhed.

Der er derfor igangsat et arbejde med en teknisk revision af den måde, kommunernes handicap- og ældreudgifter adskilles på.

Med venlig hilsen

Thyra Frank / Søren Svane Kristensen